

Norges Fondsmeglerforbund

The Association of Norwegian Stockbroking Companies
Stiftet 5. oktober 1918

Finansdepartementet
Finansmarkedsavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

19. februar 2001

Høring – utkast til forskrift om omdannelse av Oslo Børs

Det vises til departementets brev 9 februar 2001.

Norges Fondsmeglerforbund har ikke merknader av teknisk karakter til de foreslåtte forskrifter.

Vi tillater oss imidlertid å peke på at Forbundet ikke med dette er enig i at provenyet ved salg av aksjer i forbindelse med omdanning av Oslo Børs skal tilfalle statskassen. Oslo Børs er som det fremgår av dagens børslov en selveiende stiftelse, ikke en statlig institusjon, og vi kan heller ikke se at statens rolle i børsvirksomheten berettiger staten til å slå til seg verdien av Oslo Børs. Etter vår oppfatning burde omdanningen av Oslo Børs følge bestemmelsene i stiftelsesloven slik at salgsprovenyet blir beholdt i en stiftelse/fond som kan støtte forskning og opplysningsvirksomhet knyttet til verdipapirmarkedet.

Som kjent antok Børslovutvalget at Grunnlovens § 105 vil være til hinder for at børsens formue gjennom lov eller på annen måte eksproprieres, uten at det ytes full erstatning, jfr NOU 1999:3 s 253/254. I brev til Finansdepartementet 7 april 2000 antar Justisdepartementets Lovavdeling at en omdanning av Oslo Børs til ASA med overføring av salgsprovenyet til staten etter salg ikke vil komme i strid med Grunnlovens § 105 og Finansdepartementet legger dette standpunkt til grunn for sitt forslag om at salgsprovenyet skal tilfalle staten, jfr Ot prp s 180.

Det foreligger ulik oppfatning mellom Børslovutvalget og Justisdepartementets Lovavdeling/Finansdepartementet på det ovennevnte spørsmål og Norges Fondsmeglerforbund har derfor anmodet professor dr juris Geir Woxholth ved Det Juridiske Fakultetet i Oslo om å utarbeide en juridisk betenkning.

Professor dr juris Geir Woxholth har – som det fremgår av vedlagte betenkning – kommet til en annen konklusjon enn Justisdepartementets Lovavdeling/Finansdepartementet. Han konkluderer med at staten vanskelig kan kreve formuen overført til seg, uten å måtte betale erstatning for dette.

Norges Fondsmeglerforbund innsigelser mot at salgsprovenyet skal tilfalle statskassen utover

de juridiske argumenter, er følgende:

For det første er den formue som Oslo Børs har bygget opp, i det vesentlige et resultat av de avgifter som børsens medlemmer og de børsnoterte selskaper har innbetalt enten som betaling for tjenester Oslo Børs yter, eller som andre typer bidrag. (Eksempler på andre typer bidrag enn salg av tjenester er meglerforetakenes kjøp av børs seter i forbindelse med ombygging av børsbygningen og kjøp av nytt datasystem på børsen i 1988. Av en total investering på ca 87 mill (50 mill til bygning og 37 mill til datasystem) ble 35 mill finansiert ved at hvert meglerforetak betalte 1 mill for kjøp av sete plass).

For det andre må det forventes at Oslo Børs ved et fritt aksjesalg som foreslått av departementet vil bli verdsatt til et høyere beløp enn børsens nettoformue. Forskjellen mellom børsens nettoformue og markedsverdi vil blant annet reflektere hva aksjekjøperne forventer at Oslo Børs vil oppnå av inntekter i fremtiden. Den merverdi som denne forventning vil gi, reflekterer ingen innsats fra statens side. Det er utelukkende et spørsmål om den avkastning som potensielle aksjeeierne forventer de kan oppnå på sin investering gitt den rammebetingelse at børsen skal drives som et kommersielt selskap.

Finansdepartementet begrunner som nevnt sitt standpunkt for å overføre provenyet til statskassen og ikke til en stiftelse blant annet med at man unngår administrative kostnader samt at man unngår eventuelle problemer med å finne et klart mål for stiftelsen. Denne argumentasjonen finner Norges Fondsmeglerforbund meget tynn. Det kan etter Norges Fondsmeglerforbunds oppfatning ikke være noe problem å forvalte en slik stiftelse til en fornuftig kostnad i forhold til stiftelsens størrelse og det kan etter Forbundets oppfatning ikke være vanskelig å finne et klart mål for stiftelsen. Etter Norges Fondsmeglerforbunds oppfatning kan eventuelle administrative kostnader avhjelpest ved at stiftelsen forvaltes av eksisterende fagmiljø for forvaltning av forskningsmidler som for eksempel Norges forskningsråd som blant annet har som hovedmål å ”setje i verk forskning som fremjar utviklinga av norsk næringsliv og samfunn,”(jfr vedtektenes § 2). Norges forskningsråd har det administrative apparat, rutinene og erfaringen som behøves for å sikre en effektiv bruk av midlene.

Verdipapirmarkedets stadig økende samfunnsmessige betydning tilsier etter vår oppfatning helt klart behov for at det på for eksempel universitetene og høgskolene anvendes betydelig mer ressurser på å bygge opp fagmiljøer innen dette felt. Gjennom de finansielle virkemidler som stilles til disposisjon ved en stiftelse som forvaltes av for eksempel Norges forskningsrådet vil det over tid kunne bygges opp et sterkt faglig miljø i Norge innen dette felt som igjen vil føre til et mer velfungerende verdipapirmarked i Norge.

Med vennlig hilsen
NORGES FONDSMEGLERFORBUND

Per Broch Mathisen
Adm dir